

Van PTA naar toetsconstructie een goede toetsmatrijs als basis

Uitgangspunten:

- Je gaat op basis van je PTA een toets samenstellen
- Je wilt met deze toets meten wat je wilt meten (o.b.v. de te beoordelen eindtermen)
- Je wilt daarom deze toets bewust samenstellen, d.w.z.
 - passend bij het (leerweg)niveau van de leerlingen
 - het juiste type vragen/opdrachten passend bij de te beoordelen eindtermen

Welke stappen zet ik om tot een goede toetsmatrijs te komen?

(zie blz. 3 in dit document voor een visuele weergave)

Stap 1: je kiest een format voor de toetsmatrijs (elke school bepaalt dit zelf) en vult de kop in

- Hieronder een format toetsmatrijs zoals gebruikt in de leergang schoolexaminering vmbo.
- Vul de kop van de toetsmatrijs in voor zover al bekend (algemene informatie).

Stap 2: je kiest het cluster eindtermen uit het PTA waar je een toets bij wilt maken

- Je kopieert in kolom 1 van de toetsmatrijs de eindtermen uit je PTA waarvoor je bepaald hebt dat je deze in samenhang wilt toetsen.

Stap 3: je bepaalt de onderwerpen die je in de toets terug wil laten komen (i.r.t. deze eindtermen)

- In kolom 2 benoem je de onderwerpen waar je vragen over gaat stellen in deze toets (of opdrachten over geeft). Passend bij de te beoordelen eindtermen.

Stap 4: bepaal op welk 'niveau' je deze onderwerpen wilt beoordelen (type vraag/opdracht)

- Bepaal per eindterm de vraagvorm die je wilt gaan gebruiken om deze eindterm te beoordelen
 - Geef in de kolommen 3 t/m 6 aan met welk type vraag of opdracht je deze eindterm wilt beoordelen. Kijk daarbij goed naar het 'handelingswerkwoord' in de eindterm (iets kunnen 'benoemen' vraagt een andere toetsvorm dan iets kunnen 'ontwerpen' bv.)
 - Zet eerst alleen een kruisje in deze kolom. Later vul je hier het nummer/de nummers in van de vragen die je hier ontwikkeld/geselecteerd hebt (stap 7).

- Maak bij het bepalen van het niveau van de toets vragen gebruik van de taxonomie die binnen je school is afgesproken. Bijvoorbeeld Bloom, Romiszowski, RTTI of OBIT. In dit voorbeeld gaan we uit van vier typen vragen en opdrachten o.b.v. de taxonomie van Romiszowski
 - Theorietoets: vragen waarbij je een beroep doet op
 - feitenkennis (reproductieve kennis) of
 - inzicht van de leerling (productieve kennis)
 - Praktijktoets: opdrachten waarbij je een beroep doet op
 - reproductieve vaardigheden (eenvoudige activiteiten/routinematig handelen) of
 - productieve vaardigheden (het geleerde toepassen in nieuwe situaties)

Stap 5: bepaal het belang van deze eindterm binnen deze toets (de weging)

- Bepaal in kolom 7 het belang van de beoordeling van deze eindterm binnen deze toets door
 - een aantal punten toe te kennen aan de vragen/opdrachten m.b.t. deze eindterm.
 - het percentage van de maximum toets score van deze te beoordelen eindterm te bepalen

Stap 6: geef de weging/verhouding aan tussen het type vragen/opdrachten in deze toets (feitenkennis, inzicht, reproductieve vaardigheden en productieve vaardigheden)

- Je bepaalt nu de verhouding tussen het type vragen/opdrachten dat je terug laat komen in deze toets
- Ben je niet tevreden over deze verhouding? Puzzel dan nog even in de stappen hiervoor tot je een verhouding hebt waar je tevreden over bent.
 - Je kunt op je school ook een bepaalde streefnorm per leerweg afspreken. Bv. een theorietoets voor een BB leerling bevat altijd 60% kennisvragen en 40% inzicht vragen en een theorietoets voor een KB leerling bevat altijd 55% kennisvragen en 45% inzicht vragen.

Stap 7: vul de nummers van de vragen/opdrachten in in kolom 3 - 6

- Je maakt de toetsmatrijs compleet door per vraagtype de nummers van de vragen uit de toets in te vullen.

Zie hieronder een voorbeeld van een leeg format toetsmatrijs en de hierboven genoemde stappen.

Zie voor een uitleg ook: <https://www.youtube.com/watch?v=kBrApKEOI3E>

